

Βρυξέλλες, 17 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

14264/17

Διοργανικός φάκελος:
2016/0351 (COD)

CODEC 1795
COMER 118
WTO 273
ANTIDUMPING 17
IA 182
PE 90

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1037 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Αποτελέσματα της πρώτης ανάγνωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Στρασβούργο, 13 έως 16 Νοεμβρίου 2017)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 294 της ΣΛΕΕ και την κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης¹, πραγματοποιήθηκε σειρά άτυπων επαφών μεταξύ του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία επί του φακέλου σε πρώτη ανάγνωση και να μη χρειαστεί δεύτερη ανάγνωση και συνδιαλλαγή.

¹ ΕΕ C 145 της 30.6.2007, σ.5

Στο πλαίσιο αυτό, ο εισηγητής κ. Salvatore CICU (EPP, IT) υπέβαλε μία συμβιβαστική τροπολογία επί της πρότασης τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036, εξ ονόματος της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου. Η τροπολογία αυτή είχε συμφωνηθεί κατά τις προαναφερθείσες άτυπες επαφές.

II. ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Κατά την ψηφοφορία της στις 15 Νοεμβρίου, η Ολομέλεια ενέκρινε τη συμβιβαστική τροπολογία (τροπολογία 22) επί της πρότασης τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε επίσης μία τροπολογία στο σχέδιο νομοθετικού ψήφισματος (τροπολογία 23).

Η τροποποιημένη πλέον πρόταση της Επιτροπής αποτελεί τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η οποία περιέχεται στο νομοθετικό ψήφισμά του, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος².

Η θέση του Κοινοβουλίου απηχεί όσα είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως μεταξύ των θεσμικών οργάνων. Κατά συνέπεια, αναμένεται ότι το Συμβούλιο θα εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου.

Ως εκ τούτου η πράξη θα εκδοθεί με τη διατύπωση που αντιστοιχεί στη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

² Στο κείμενο της θέσης του Κοινοβουλίου που περιλαμβάνεται στο νομοθετικό ψήφισμα επισημαίνονται οι αλλαγές που επιφέρουν οι τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής. Οι προσθήκες στο κείμενο της Επιτροπής επισημαίνονται με *έντονα και πλάγια στοιχεία*. Οι διαγραφές επισημαίνονται με το σύμβολο «■».

**Άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
***I**

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2017 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1037 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COM(2016)0721 – C8-0456/2016 – 2016/0351(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2016)0721),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 2 και το άρθρο 207 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C8-0456/2016),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαΐου 2016 σχετικά με το καθεστώς οικονομίας της αγοράς της Κίνας³,
 - έχοντας υπόψη την προσωρινή συμφωνία που εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 69στ παράγραφος 4 του Κανονισμού του και τη δέσμευση του εκπροσώπου του Συμβουλίου, με επιστολή της 11ης Οκτωβρίου 2017, να εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 59 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (A8-0236/2017),
1. εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·
 2. λαμβάνει υπόψη τις δηλώσεις της Επιτροπής που επισυνάπτονται στο παρόν ψήφισμα·
 3. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκ νέου την πρόταση στο Κοινοβούλιο, αν την αντικαταστήσει με νέο κείμενο, αν της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις·
 4. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0223.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 15 Νοεμβρίου 2017 εν όψει της έγκρισης κανονισμού (ΕΕ) 2017/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1037 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της *Ευρωπαϊκής* Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁴,

⁴ *Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2017.*

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1036⁵ *το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο* ■ θέσπισαν κοινούς κανόνες για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών που δεν είναι *κράτη* μέλη της Ένωσης.
- (2) Το άρθρο 2 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 *αποτελεί* τη βάση επί της οποίας θα πρέπει να καθορίζεται η κανονική αξία στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που δεν έχουν οικονομία αγοράς. Ενόψει εξελίξεων όσον αφορά ορισμένες χώρες ■, είναι σκόπιμο ■ η κανονική αξία ■ να καθορίζεται με βάση *τον κανονισμό* (ΕΕ) 2016/1036, *όπως τροποποιείται με τον παρόντα κανονισμό*, με ισχύ από [την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος *τροποποιητικού* κανονισμού]. Στην περίπτωση των χωρών που, κατά την ημερομηνία έναρξης *μιας έρευνας*, δεν είναι μέλη του *Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου* (ΠΟΕ) και απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2015/755 *του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*⁶, η κανονική αξία θα πρέπει να καθορίζεται *σύμφωνα με μια συγκεκριμένη μέθοδο που έχει σχεδιαστεί για τις χώρες αυτές*. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη διαπίστωση του αν μια χώρα μέλος του ΠΟΕ διαθέτει οικονομία της αγοράς *ή τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν θεσπιστεί σε πρωτόκολλα και άλλα μέσα σύμφωνα με τα οποία οι χώρες έχουν προσχωρήσει στη συμφωνία του Μαρακές για τη σύσταση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που συνήφθη στις 15 Απριλίου 1994*⁷.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 176 της 30.6.2016, σ. 21).

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών από ορισμένες τρίτες χώρες (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 33).

⁷ *ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 3.*

- (3) Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από προηγούμενες διαδικασίες, είναι σκόπιμο να διευκρινιστούν οι περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχουν σοβαρές στρεβλώσεις που επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς. Ειδικότερα, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι ***αυτό συμβαίνει*** όταν οι κοινοποιηθείσες τιμές ή το κόστος, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των πρώτων υλών ***και της ενέργειας***, δεν προκύπτουν από δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς διότι επηρεάζονται από ***έντονη*** κρατική παρέμβαση. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι, ***κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης σημαντικών στρεβλώσεων, θα πρέπει*** να λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, η ενδεχόμενη επίπτωση ***ενός ή περισσότερων εκ*** των ακόλουθων ***στοιχείων***: η υπό εξέταση αγορά εξυπηρετείται σε σημαντικό βαθμό από επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την ιδιοκτησία, τον έλεγχο ή την πολιτική εποπτεία ή καθοδήγηση των αρχών της χώρας εξαγωγής· η κρατική παρουσία σε επιχειρήσεις δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να παρεμβαίνει στις τιμές ή το κόστος· οι δημόσιες πολιτικές ή τα μέτρα εισάγουν διακρίσεις υπέρ των εγχώριων προμηθευτών ή επηρεάζουν με άλλον τρόπο τις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς· ***έλλειψη, η μεροληπτική εφαρμογή ή η ανεπαρκής επιβολή των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τη χρεοκοπία, το εταιρικό ή το περιουσιακό δίκαιο· οι μισθολογικές δαπάνες υφίστανται στρεβλώσεις·*** η πρόσβαση σε χρηματοδότηση παρέχεται από ιδρύματα που υλοποιούν στόχους δημόσιας πολιτικής ***ή δεν ενεργούν ανεξάρτητα από το κράτος.***

- (4) *Η Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιεί, δημοσιοποιεί και να επικαιροποιεί τακτικά εκθέσεις σχετικά με σημαντικές στρεβλώσεις που θα οδηγούσαν ενδεχομένως σε έρευνα αντιντάμπινγκ, περιγράφοντας τις συνθήκες της αγοράς όσον αφορά τις περιπτώσεις αυτές σε μια συγκεκριμένη χώρα ή ένα συγκεκριμένο τομέα. Οι εν λόγω εκθέσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων αυτές βασίζονται θα πρέπει να επισυνάπτονται στον φάκελο κάθε έρευνας σχετικά με την εν λόγω χώρα ή τον τομέα. Στις έρευνες αυτές τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να διαθέτουν κάθε δυνατή ευχέρεια να σχολιάσουν τις εκθέσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων αυτές βασίζονται* ■ *. Κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης σημαντικών στρεβλώσεων, θα πρέπει, εφόσον απαιτείται, να λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των βασικών συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) και των σχετικών πολυμερών συμβάσεων για το περιβάλλον.*

- (5) Το κόστος θα πρέπει κανονικά να υπολογίζεται με βάση τα λογιστικά στοιχεία που τηρεί ο εξαγωγέας και ο παραγωγός τον οποίο αφορά η έρευνα. Ωστόσο, αν υπάρχουν *άμεσες ή έμμεσες* σημαντικές στρεβλώσεις στη χώρα εξαγωγής με συνέπεια το κόστος που αναγράφεται στα λογιστικά στοιχεία του υπό εξέταση μέρους να είναι τεχνητά χαμηλό, το κόστος αυτό μπορεί να προσαρμόζεται ή να καθορίζεται επί οποιασδήποτε άλλης εύλογης βάσης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών από άλλες αντιπροσωπευτικές αγορές ή των διεθνών τιμών ή δεικτών αναφοράς. *Το κόστος στην εγχώρια αγορά μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται αλλά μόνο στο βαθμό που διαπιστώνεται σαφώς, με βάση ακριβή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, ότι δεν έχει υποστεί στρέβλωση.*
- (6) *Όταν τα στοιχεία προέρχονται από αντιπροσωπευτικές χώρες και η Επιτροπή πρέπει να διαπιστώσει εάν το επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας στις χώρες αυτές είναι επαρκές, είναι απαραίτητο η Επιτροπή να εξετάζει εάν οι χώρες αυτές τηρούν τις βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ καθώς και τις σχετικές πολυμερείς συμβάσεις για το περιβάλλον.*
- (7) *Όταν μέρος του κόστους ενός εξαγωγέα και παραγωγού υφίσταται στρεβλώσεις, όπως όταν ένα δεδομένο στοιχείο προέρχεται από διάφορες πηγές, το μέρος αυτό του κόστους θα πρέπει να αντικαθίσταται από μη στρεβλωμένο κόστος.*

Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από προηγούμενες διαδικασίες, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί περαιτέρω ότι, για τους σκοπούς της **διαπίστωσης της ύπαρξης σημαντικών στρεβλώσεων σε μια τρίτη χώρα**, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία ■ όσον αφορά τις συνθήκες που επικρατούν στην εγχώρια αγορά των εξαγωγέων **και των παραγωγών από τη χώρα αυτή** που επισυνάπτονται στον φάκελο και επί των οποίων τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, **συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας των εν λόγω εξαγωγέων και παραγωγών να αποδείξουν με πειστικό τρόπο ότι το κόστος τους στην εγχώρια αγορά δεν είναι στρεβλωμένο. Στα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνονται, εφόσον διατίθενται, σχετικές εκθέσεις. Ενδείξεις για την ύπαρξη σημαντικών στρεβλώσεων μπορούν επίσης να προσκομίσουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κλάδων παραγωγής και των συνδικαλιστικών οργανώσεων στην Ένωση. Τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία και η ανάγκη να αποφεύγονται όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις στην Ένωση με τη χρήση των μέσων αντιντάμπινγκ, ενόψει ιδίως των ιδιαιτεροτήτων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον οικονομικό και εμπορικό τομέα, θα πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο των αποφάσεων για την εκπόνηση ή την επικαιροποίηση των σχετικών εκθέσεων.**

- (8) Όσον αφορά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην αρχική έρευνα και πρόκειται να χρησιμοποιηθεί στην έρευνα επανεξέτασης, ισχύει το άρθρο 11 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι, κατά την εξέταση του αν υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής των περιστάσεων, θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη όλα τα συναφή αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εκθέσεων σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν στην εγχώρια αγορά των εξαγωγέων και παραγωγών και των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία βασίζονται αυτές, που επισυνάπτονται στον φάκελο και για τα οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.
- (9) Ελλείψει άλλων ειδικών μεταβατικών κανόνων που να διέπουν το θέμα, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε όλες τις αποφάσεις για την έναρξη διαδικασίας και σε όλες τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων αρχικών ερευνών και ερευνών επανεξέτασης, που κινούνται κατά ή μετά την ... [ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος κανονισμού], με την επιφύλαξη του άρθρου 11 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036. Επιπλέον, δυνάμει ειδικού μεταβατικού κανόνα **για τα υφιστάμενα μέτρα**, και λαμβανομένης υπόψη της απουσίας **οποιασδήποτε άλλων ειδικών μεταβατικών κανόνων** που να διέπουν το θέμα, ■ σε περίπτωση μετάβασης από μια κανονική αξία που υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036 σε μια κανονική αξία που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που

θεσπίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1036 όπως τροποποιείται με τον παρόντα κανονισμό, η αρχική μεθοδολογία θα πρέπει να συνεχίσει να εφαρμόζεται μέχρι την εκκίνηση της πρώτης επανεξέτασης ενόψει της λήξης ισχύος των μέτρων μετά την εν λόγω μετάβαση. Για να μειωθεί ο κίνδυνος καταστρατήγησης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, η ίδια προσέγγιση θα πρέπει να ακολουθείται όσον αφορά επανεξετάσεις που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036. Είναι, επίσης, σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι η μετάβαση από μια κανονική αξία που υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 ■ σε μια κανονική αξία που υπολογίζεται **σύμφωνα με τη μεθοδολογία που θεσπίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1036 όπως τροποποιείται με τον παρόντα κανονισμό** δεν συνιστά από μόνη της επαρκές αποδεικτικό στοιχείο κατά την έννοια του άρθρου 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036. Οι εν λόγω μεταβατικοί κανόνες θα πρέπει να καλύψουν το ρυθμιστικό κενό που, διαφορετικά, θα αποτελούσε κίνδυνο δημιουργίας ανασφάλειας δικαίου, να παρέχουν εύλογη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσαρμοστούν στη λήξη της ισχύος των παλαιών κανόνων και στην έναρξη ισχύος των νέων κανόνων και να διευκολύνουν την αποτελεσματική, ορθή και ισόρροπη διαχείριση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1036.

- (10) Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1037⁸, **■** το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο **και το Συμβούλιο** θέσπισαν κοινούς κανόνες για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών οι οποίες δεν είναι **κράτη μέλη** της Ένωσης. Η πείρα έχει δείξει ότι το πραγματικό ύψος της επιδότησης διαπιστώνεται συνήθως κατά τη διάρκεια της σχετικής έρευνας. Ειδικότερα, οι εξαγωγείς που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας επωφελούνται συχνά από επιδοτήσεις των οποίων η ύπαρξη δεν θα μπορούσε ευλόγως να είναι γνωστή πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας. Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι, εφόσον κατά τη διάρκεια μιας έρευνας ή επανεξέτασης διαπιστώνονται τέτοιες επιδοτήσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να προσφέρει τη δυνατότητα συμπληρωματικών διαβουλεύσεων στη χώρα καταγωγής και/ή εξαγωγής, όσον αφορά τις επιδοτήσεις που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας. Ελλείψει ειδικών μεταβατικών κανόνων που να διέπουν το θέμα, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε όλες τις αποφάσεις για την έναρξη διαδικασίας και σε όλες τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων αρχικών ερευνών και ερευνών επανεξέτασης, που κινούνται κατά ή μετά την ... [ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος κανονισμού].
- (11) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1036 και ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1037 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1037 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 176 της 30.6.2016, σ. 55).

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1036 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 2, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6α. α) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, κατά την εφαρμογή της παρούσας **■** ή όποιας άλλης σχετικής διάταξης του παρόντος κανονισμού, ότι δεν είναι σκόπιμο να χρησιμοποιούνται οι εγχώριες τιμές και το κόστος στην χώρα εξαγωγής λόγω της ύπαρξης **στη χώρα αυτή** σημαντικών στρεβλώσεων **κατά την έννοια του στοιχείου β)**, η κανονική αξία κατασκευάζεται **αποκλειστικά** με βάση το κόστος παραγωγής και πώλησης που αντικατοπτρίζει τις τιμές χωρίς στρεβλώσεις ή βάσει δεικτών αναφοράς, **σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες.**

Στις πηγές που **μπορεί να χρησιμοποιήσει η Επιτροπή** συγκαταλέγονται:

- το αντίστοιχο κόστος παραγωγής και πώλησης στην κατάλληλη αντιπροσωπευτική χώρα με παρόμοιο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης με τη χώρα εξαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά στοιχεία είναι άμεσα διαθέσιμα· **όταν οι χώρες που πληρούν τα κριτήρια αυτά είναι περισσότερες, προτεραιότητα θα δίνεται ενδεχομένως στις χώρες με ισοδύναμο επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας·**

- διεθνείς τιμές, κόστος ή δείκτες αναφοράς χωρίς στρεβλώσεις, εφόσον το κρίνει σκόπιμο· ή
- το εγχώριο κόστος, αλλά μόνο στο βαθμό που διαπιστώνεται σαφώς, με βάση ακριβή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, όπως στο πλαίσιο των διατάξεων για τα ενδιαφερόμενα μέρη στο στοιχείο γ), ότι αυτό δεν είναι αποτέλεσμα στρεβλώσεων.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 17, η αξιολόγηση αυτή διενεργείται ξεχωριστά για κάθε εξαγωγή και παραγωγό.

Η κατασκευασμένη κανονική αξία περιλαμβάνει ένα **μη στρεβλωμένο και** εύλογο ποσό για τα διοικητικά έξοδα, τα έξοδα πώλησης και τα γενικά έξοδα και κέρδη.

β) Σημαντικές στρεβλώσεις *είναι οι στρεβλώσεις που προκαλούνται* όταν οι κοινοποιηθείσες τιμές ή το κόστος, συμπεριλαμβανομένου του κόστους των πρώτων υλών *και της ενέργειας*, δεν οφείλονται στις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς *επειδή* επηρεάζονται από *σημαντική* κρατική παρέμβαση. *Κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης σημαντικών στρεβλώσεων*, λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, η ενδεχόμενη επίπτωση *ενός ή περισσότερων εκ* των ακόλουθων *στοιχείων*:

- η υπό εξέταση αγορά εξυπηρετείται σε σημαντικό βαθμό από επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την ιδιοκτησία, τον έλεγχο ή την πολιτική εποπτεία ή καθοδήγηση των αρχών της χώρας εξαγωγής·
- η κρατική παρουσία σε επιχειρήσεις δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να παρεμβαίνει στις τιμές ή το κόστος·
- οι δημόσιες πολιτικές ή τα μέτρα εισάγουν διακρίσεις υπέρ των εγχώριων προμηθευτών ή επηρεάζουν με άλλον τρόπο τις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς ■ ·
- *η έλλειψη, η μεροληπτική εφαρμογή ή η ανεπαρκής επιβολή των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με τη χρεοκοπία, το εταιρικό ή το εμπράγματο δίκαιο·*
- *οι μισθολογικές δαπάνες υφίστανται στρεβλώσεις·*
- η πρόσβαση σε χρηματοδότηση παρέχεται από ιδρύματα που υλοποιούν στόχους δημόσιας πολιτικής *ή που δεν ενεργούν ανεξάρτητα από το κράτος.*

- γ) *Όταν η Επιτροπή διαθέτει τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία για ενδεχόμενη ύπαρξη σημαντικών στρεβλώσεων όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) σε μία συγκεκριμένη χώρα ή σε ένα συγκεκριμένο τομέα στη χώρα αυτή και εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή πραγματοποιεί, δημοσιοποιεί και επικαιροποιεί τακτικά μια έκθεση στην οποία περιγράφονται οι αναφερόμενες στο στοιχείο β) συνθήκες που επικρατούν στην εν λόγω χώρα ή τον τομέα. Οι εν λόγω εκθέσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων αυτές βασίζονται επισυνάπτονται στον φάκελο κάθε έρευνας σχετικά με την εν λόγω χώρα ή τον τομέα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη διαθέτουν κάθε ευρεία δυνατότητα να **αντικρούσουν**, συμπληρώσουν, να σχολιάσουν ή να επικαλεστούν την έκθεση και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων αυτή βασίζεται, σε κάθε έρευνα στην οποία χρησιμοποιούνται η εν λόγω έκθεση ή τα αποδεικτικά στοιχεία. Κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης σημαντικών στρεβλώσεων η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στον φάκελο της έρευνας.*
- δ) *Κατά την υποβολή καταγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 5 ή αιτήματος επανεξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 11, η ενωσιακή βιομηχανία μπορεί να επικαλείται τα αποδεικτικά στοιχεία στην έκθεση που αναφέρεται στο στοιχείο γ), εφόσον αυτά μπορούν να θεωρηθούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 9, προκειμένου να αιτιολογήσει τον υπολογισμό της κανονικής τιμής.*

- ε) *Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 9, για σημαντικές στρεβλώσεις κατά την έννοια του στοιχείου β) της παρούσας παραγράφου και αποφασίζει να ξεκινήσει μια έρευνα στη βάση αυτή, η ανακοίνωση της έναρξης της έρευνας αναφέρεται συγκεκριμένα στα περιστατικά αυτά. Η Επιτροπή συγκεντρώνει τα απαραίτητα στοιχεία που επιτρέπουν την κατασκευή της κανονικής αξίας σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου.*

Τα ενδιαφερόμενα μέρη της έρευνας ενημερώνονται αμέσως μετά την έναρξη της διαδικασίας σχετικά με τις συναφείς πηγές που η Επιτροπή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για τους σκοπούς *του καθορισμού της κανονικής τιμής σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου* και διαθέτουν προθεσμία 10 ημερών για να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους. Για τον σκοπό αυτό, τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν πρόσβαση στον φάκελο, *στον οποίο συμπεριλαμβάνονται* οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο τα οποία επικαλείται η ερευνητική αρχή, με την επιφύλαξη του άρθρου 19. *Τα αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά την ύπαρξη σημαντικών στρεβλώσεων λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον επαληθεύονται εγκαίρως κατά τη διάρκεια της έρευνας, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 8.».*

2) Στο άρθρο 2, η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που, κατά την ημερομηνία έναρξης της *έρευνας*, δεν είναι μέλη του ΠΟΕ και απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2015/755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, η κανονική αξία καθορίζεται με βάση την τιμή ή την κατασκευασμένη αξία σε *ενδεδειγμένη αντιπροσωπευτική χώρα*, ή την τιμή από αυτή την τρίτη χώρα προς άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ένωσης, ή, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατόν, πάνω σε κάθε άλλη εύλογη βάση, συμπεριλαμβανομένης της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας τιμής στην Ένωση για το ομοειδές προϊόν, δεόντως προσαρμοσμένης, αν χρειάζεται, ώστε να συμπεριλαμβάνει ένα εύλογο περιθώριο κέρδους.

Η ενδεδειγμένη αντιπροσωπευτική χώρα επιλέγεται, κατά τρόπο εύλογο, αφού ληφθούν δεόντως υπόψη όλες οι αξιόπιστες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά τον χρόνο της επιλογής και ειδικότερα η συνεργασία με ένα τουλάχιστον εξαγωγέα και παραγωγό στη χώρα αυτή. Όταν υπάρχουν περισσότερες από μία τέτοιες χώρες, προτεραιότητα δίνεται, όπου είναι σκόπιμο, στις χώρες με ισοδύναμο επίπεδο κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές προθεσμίες. Όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιείται μια *ενδεδειγμένη αντιπροσωπευτική χώρα* η οποία υπόκειται στην ίδια έρευνα.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη της έρευνας ενημερώνονται, αμέσως μετά την έναρξή της, σχετικά με τη χώρα που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί και διαθέτουν προθεσμία 10 ημερών για να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.».

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών από ορισμένες τρίτες χώρες (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 33).

- 3) Στο άρθρο 11 παράγραφος 3, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Όταν τα υφιστάμενα μέτρα αντιντάμπινγκ βασίζονται σε κανονική αξία που υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 όπως ίσχυε κατά ... [την ημέρα πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού αυτού κανονισμού], η μεθοδολογία που θεσπίζεται στο άρθρο 2 παράγραφοι 1 έως 6 αντικαθιστά την αρχική μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της κανονικής τιμής μόνο από την ημερομηνία κατά την οποία κινήθηκε η πρώτη επανεξέταση ενόψει λήξης των μέτρων αυτών, μετά ... [την ημέρα πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού αυτού κανονισμού]. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, τα μέτρα αυτά εξακολουθούν να ισχύουν εν αναμονή του αποτελέσματος της επανεξέτασης.».

- 4) Στο άρθρο 11 παράγραφος 4, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Όταν τα υφιστάμενα μέτρα αντιντάμπινγκ βασίζονται σε μία κανονική αξία που υπολογίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 7 όπως ίσχυε κατά ... [την ημέρα πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού αυτού κανονισμού], η μεθοδολογία που θεσπίζεται στο άρθρο 2 παράγραφοι 1 έως 6 αντικαθιστά την αρχική μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της κανονικής τιμής μόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία κινήθηκε η πρώτη επανεξέταση ενόψει λήξης των μέτρων αυτών, μετά ... [την ημερομηνία έναρξης ισχύος του τροποποιητικού αυτού κανονισμού]. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2, τα μέτρα αυτά εξακολουθούν να ισχύουν εν αναμονή του αποτελέσματος της επανεξέτασης.».

5) Στο άρθρο 11 παράγραφος 9, προστίθεται το ακόλουθο *εδάφιο*:

«Όσον αφορά τις συνθήκες σχετικά με τον καθορισμό της κανονικής αξίας δυνάμει του άρθρου 2, λαμβάνονται δεόντως υπόψη όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων των σχετικών εκθέσεων που αφορούν τις συνθήκες που επικρατούν στην εγχώρια αγορά των εξαγωγέων και παραγωγών και των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία βασίζονται, που περιλαμβάνονται στον φάκελο και για τα οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους.».

6) Το άρθρο 23 αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Άρθρο 23

Έκθεση και πληροφορίες

1. Η Επιτροπή, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 19, υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση περιέχει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή προσωρινών και οριστικών μέτρων, την περάτωση ερευνών χωρίς λήψη μέτρων, τις επανεξετάσεις, τις σημαντικές στρεβλώσεις και τους επιτόπιους ελέγχους καθώς και σχετικά με τις δραστηριότητες των διαφόρων οργάνων τα οποία είναι υπεύθυνα για την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από αυτόν.

2. *Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύναται να προσκαλέσει την Επιτροπή σε μια ειδική συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής του προκειμένου να παρουσιάσει και να διευκρινίσει όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Μπορεί επίσης, μεταξύ άλλων με βάση την έκθεση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και την παρουσίαση και τις επεξηγήσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, να κοινοποιήσει στην Επιτροπή όλες τις σχετικές εκτιμήσεις και τα πραγματικά περιστατικά.*
3. *Το αργότερο έξι μήνες μετά την υποβολή της έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, η Επιτροπή δημοσιοποιεί την έκθεση αυτή.».*

Άρθρο 2

Στο άρθρο 10 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1037, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Η Επιτροπή προσφέρει τη δυνατότητα διαβουλεύσεων στη χώρα καταγωγής και/ή εξαγωγής, όσον αφορά άλλες επιδοτήσεις που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή αποστέλλει στη χώρα καταγωγής και/ή εξαγωγής σύνοψη με τα κυριότερα στοιχεία σχετικά με άλλες επιδοτήσεις, ιδίως εκείνα που αναφέρονται στο στοιχείο γ) της παραγράφου 2. Εάν οι συμπληρωματικές επιδοτήσεις δεν καλύπτονται από την ανακοίνωση για την έναρξη της διαδικασίας, η ανακοίνωση για την έναρξη της διαδικασίας τροποποιείται και η τροποποιημένη έκδοση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη *παρέχεται πρόσθετος και επαρκής χρόνος* για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.»

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Ο παρόν κανονισμός ισχύει για όλες τις αποφάσεις έναρξης διαδικασίας και για όλες τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των αρχικών ερευνών και των ερευνών επανεξέτασης, που ξεκινούν κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

....,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τη μετάβαση

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι ο σκοπός της νέας μεθόδου είναι να διατηρηθεί η διατήρηση σε ισχύ της προστασίας του ενωσιακού κλάδου παραγωγής από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ιδίως εκείνες που προκύπτουν από σημαντικές στρεβλώσεις της αγοράς. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι δεν θα προκληθεί πρόσθετη επιβάρυνση για τον ενωσιακό κλάδο παραγωγής όταν επιδιώκεται προστασία με τη χρήση των μέσων αντιντάμπινγκ, ιδίως στο πλαίσιο πιθανών αιτήσεων επανεξέτασης ενόψει της λήξης ισχύος που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της νέας μεθόδου.

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 23 και την αλληλεπίδραση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την πρόθεσή της να εκπονήσει ή να επικαιροποιήσει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6α στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού. Σε περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο ενημερώνουν την Επιτροπή ότι κρίνουν ότι πληρούνται οι όροι εκπόνησης ή επικαιροποίησης μιας έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6α στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού, η Επιτροπή θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα και θα ενημερώσει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τις εκθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6α στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού

Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει σύντομα τη δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 6α στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού για την εκπόνηση εκθέσεων σχετικά με σημαντικές στρεβλώσεις, ώστε τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν στη διάθεσή τους τις εκθέσεις αυτές όταν θα προετοιμάζουν εισηγήσεις, για τις οποίες μπορεί να ισχύει το άρθρο 2 παράγραφος 6α στοιχείο γ) του βασικού κανονισμού. Θα παράσχει καθοδήγηση στα ενδιαφερόμενα μέρη.